

Tiedote 12.4.19

Lappi tarjoaa etätukea 4-vuotiaiden kasvatuspulmiin

Lapin 20 kunnassa on ollut elokuusta saakka käytössä Voimaperheet-toimintamalli, joka on kehitetty lasten käytösongelmien ennaltaehkäisevään hoitoon netin ja puhelimen välityksellä. Toiminta toteutetaan Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirien ja Turun yliopiston tutkimusyhteistyönä. Turun yliopisto uutisoi 12.4., että toimintamallin käyttöönotto perusterveydenhuollossa osoitettiin onnistuneeksi.

Voimaperheet-malli perustuu vanhempainohjauksesta hyötyvien perheiden tunnistamiseen nelivuotisneuvolassa ja vanhemmille netissä ja puhelimesta tarjottavaan valmennukseen. Neuvolan nelivuotistarkastuksen kynnyksellä perheille postitetaan kotiin lapsen ja perheen psykososiaalista hyvinvointia sekä lapsen vahvuuksia ja vaikeuksia selvittävä kyselylomake, joka otetaan mukaan neuvolakäynnille. Vastausten perusteella osalle perheistä tarjotaan myönteisen vanhemmuuden taitoja tukeva hoito-ohjelma.

- Valmennuksen tavoitteena on tukea vanhemmuuteen liittyviä vuorovaikutustaitoja ja lisätä vanhempien valmiuksia arjen kasvatustilanteiden hallintaan, kertoo Voimaperheet-hankkeen tutkimuskoordinaattori **Terja Ristkari** Turun yliopiston Lastenpsykiatrian tutkimuskeskuksesta.

Käytösongelmien tutkimus kannustaa varhaiseen vanhemmuuden tukeen

Lapin ja Länsi-Pohjan Sairaanhoitopiireistä kerrotaan, että yhteistyö liittyy varhaisen tukimuotojen tarpeeseen lasten mielenterveyspalveluissa.

- Tässä iässä ongelmien korjaaminen on useimmiten mahdollista ilman raskaampaa ammattiapua. Myönteisen kehityssuunnan löytymisellä varhaisessa vaiheessa voi olla suurikin merkitys lapsen koko myöhemmälle elämälle, toteaa lastensairauksien ylilääkäri **Pekka Valmari** Lapin keskussairaala.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että lapsuusiän käytösongelmat voidaan tunnistaa jo ennen kouluikää, ja vanhempainohjaus on niiden vaikuttavin psykososiaalinen hoitomuoto. Hoitamattomat ongelmat ovat yhteydessä kohonneeseen aikuisiän sosiaalisten ja mielenterveyden ongelmien riskiin.

- On todella tärkeää, että meille Lappiinkin saadaan tutkitusti vanhemmuutta tukeva, vaikeampia häiriöitä ennaltaehkäisevä tukimuoto, vahvistaa lastenpsykiatrian ylilääkäri **Assi Kannala** Länsi-Pohjan keskussairaala.

Tuorein Voimaperheet-toimintamallin tutkimus osoittaa, että aiemmissä tutkimuksissa vaikuttavaksi todetun mallin siirtäminen perusterveydenhuoltoon onnistui.

Digitaalinen hoitoympäristö tuo avun perheiden luo

Kittilän neuvolan terveydenhoitajat pitävät netin ja puhelimen kautta toteutettavaa vanhempainohjausta toimivana ennaltaehkäisevänä työmuotona 4-vuotiaiden vanhemmille.

- Voimaperheet-työskentelyyn osallistuneet perheet ovat olleet tyytyväisiä saamaansa kasvatustukeen arjen haastavissa tilanteissa, kertoo terveydenhoitaja **Eija Takalokastari** Kittilän neuvolasta.

Voimaperheet-vanhemmuusohjelmaan osallistuvat perheet saavat käyttöönsä teoriaa, harjoituksia ja videoita sisältävän nettimateriaalin sekä viikoittain soittavan perhevalmentajan, joka tukee vanhempaa hankalien vuorovaikutustilanteiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Perhevalmentaja on terveydenhuollon tai sosiaalialan ammattihenkilö, jolla on kokemusta lasten ja perheiden kanssa työskentelystä.

- Perheet kokevat erityisen hyvänä sen, että he saavat palvelun suoraan kotiin. Myös se on tärkeää, että he voivat joustavasti suunnitella tuokiot perheen aikatauluun sopiviksi, Takalokastari sanoo.

Voimaperheet-tutkimus kuuluu Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamaan APEX-konsortioon (Transferring child and adolescent mental health treatment to awareness, prevention and early intervention) sekä INVEST-lippulaivahankkeeseen (Inequalities, Interventions, and New Welfare State). Tutkimus on osa kokonaisuutta, jossa kehitetään digitaalisia hoito-ohjelmia kansanterveydellisesti merkittävien mielenterveysongelmien ennaltaehkäisemiseksi elämän kehityksellisesti tärkeissä siirtymävaiheissa.

Lisätietoja:

Ylilääkäri Pekka Valmari, Lapin keskussairaala, puh: (016) 3281 (Lapin keskussairaalan vaihde)
Ylilääkäri **Assi Kannala**, Länsi-Pohjan keskussairaala puh: 040 1970536 (Länsi-Pohjan keskussairaalan lastenpsykiatrian poliklinikka)

Terveydenhoitaja **Eija Takalokastari**, Kittilän neuvola puh: 040 5255294

Tutkimuskoordinaattori **Terja Ristkari**, Voimaperheet, puh: 050 464 3141, s-posti: terja.ristkari@utu.fi

Tutkimuskoordinaattori **Malin Kinnunen**, Voimaperheet, puh: 040 686 4497, s-posti: malin.kinnunen@utu.fi

Linkki tiedotteeseen Voimaperheet-käyttönottotutkimuksen tuloksista:

<https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/mediatiedote/vanhemmuuden-etahoito-onnistuu-myos-perusterveydenhuollossa>

Lisätietoja Voimaperheet-hankkeesta:

<http://utu.fi/voimaperheet> ;

APEX-hanke: <http://apex.utu.fi> > Voimaperheet-hoito-ohjelmat

Invest-hanke: <http://invest.utu.fi/>